

DECRET

176/2000, de 15 de maig, de modificació del Decret 284/1996, de 23 de juliol, de regulació del Sistema Català de Serveis Socials.

El control de serveis i establiments de serveis socials a través de la inspecció de serveis socials prevista a la Llei 16/1996, de 7 de novembre, i l'aplicació del règim sancionador establert al Decret legislatiu 17/1994, de 16 de novembre, i els informes emesos pel Comitè d'Experts en Formació de Recursos Humans en l'àmbit dels serveis socials, recomanen adoptar determinades mesures encaminades a reforçar la protecció dels usuaris dels serveis socials quant a la qualitat dels serveis que reben dels establiments residencials, especialment pel que fa la capacitació dels responsables de la direcció i del funcionament del servei o establiment.

La funció de control realitzada a través de la inspecció de serveis socials també ha demostrat que cal accentuar les exigències d'atenció a la gent gran, en l'horari nocturn, en els establiments residencials, així com en la necessitat d'existència de pautes d'actuació per a l'acollida i l'adaptació i per a la correcta atenció d'incontinències, caigudes, contencions, lesions per pressió i higiene.

També es considera necessari fixar la dedicació i ampliar la funció del responsable de l'organització higienicosanitària dels establiments, més enllà de la seva relació amb el centre, per protegir tant la pròpia actuació com per garantir la continuïtat i permanència d'aquesta organització, assegurant l'atenció que ha de rebre l'usuari.

Igualment, per assegurar l'aplicació del codi de família aprovat per la Llei 9/1998, de 15 de juliol, es fa necessària l'adaptació del Decret 284/1996, de 23 de juliol, al seu contingut, pel que fa al control judicial previ a l'ingrés de les persones en establiments de serveis socials.

Basant-se en la concreció que el codi efectua en la regulació de la institució de la guarda de fet, convé que el Decret incorpori a les obligacions pròpies que corresponen als directors dels establiments residencials de serveis socials les del guardador de fet, amb la finalitat d'assegurar la cura personal i l'administració ordinària dels béns de la persona presumptament incapaç.

També és necessari determinar en quins supòsits una persona atesa pot estar subjecta a contenció física o medicamentosa per evitar perjudicis a la seva seguretat o salut, o a la de tercers.

Un altre aspecte que s'inclou en la modificació és la incompatibilitat del contracte assistencial amb qualsevol modalitat contractual que tingui per objecte la transferència de béns de l'usuari a l'entitat prestadora del servei residencial com a contraprestació. Això per evitar actuacions asseguradores fora del control d'activitats d'aquesta naturalesa en l'àmbit d'actuació que correspon al Departament de Benestar Social.

Per últim, la vigència del Decret 284/1996, de 23 de juliol, ha posat de manifest la necessitat de modificar certs aspectes de la tipologia dels serveis socials, en el sentit d'establir una millor definició d'alguns tipus de serveis per fer-los més eficients.

La modificació proposada ha estat informada favorablement pel Consell General de Serveis Socials i el text ha estat sotmès a informació pública, mitjançant Edicte de 19 d'octubre de 1999.

Per tant, d'acord amb el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, a proposta de les conselleres de Justícia i de Benestar Social, en ús de les facultats que m'atorga la normativa vigent i d'acord amb el Govern,

Decreto:

Article 1

Objecte

Aquesta disposició té per objecte la modificació del Decret 284/1996, de 23 de juliol, en els articles 4, 5, 7, 16, 18, 20, 22, 23, 26 i 48; en les disposicions addicionals 5, 7, 9 i 10, així com en els epígrafs de l'annex 2.1.4, 2.3.1, 2.3.2, 2.4.1 i 2.4.2.

Article 2

Modificacions de l'articulat

Els articles 4, 5, 7, 16, 18, 20, 22, 23, 26 i 48 del Decret 284/1996, de 23 de juliol, queden redactats de la manera següent:

2.1 "Article 4

"Entitats i establiments socials

"4.1 Als efectes del present Decret, s'entén per entitat de serveis socials aquella persona física o jurídica, de qualsevol classe o naturalesa, pública o privada, titular dels serveis o establiments socials.

"No tenen la condició d'entitat de serveis socials les persones físiques o jurídiques que només ocasionalment i sense una organització estable realitzin activitats de les previstes a l'article 3.

"4.2 S'entén per establiment de serveis socials, als efectes d'aquest Decret, l'immoble o conjunt d'immobles, inclòs el seu equipament, on es presten serveis socials.

"4.3 Els establiments residencials de serveis socials són serveis substitutoris de la llar i tenen la consideració d'institucions assistencials obertes."

2.2 "Article 5

"Drets dels usuaris

"5.1 Totes les administracions públiques hauran de vetllar pel respecte dels drets dels usuaris de serveis i establiments socials reconeguts a les lleis i, especialment, els següents:

"a) Dret a rebre voluntàriament el servei social que correspongui.

"b) Dret a la informació en tots els serveis socials i a la participació democràtica dels usuaris o de llurs representants legals en aquells serveis que així s'estableixi en la norma que la reguli.

"c) Dret a la intimitat i a la no-divulgació de les dades personals que figurin en els seus expedients o historials.

"d) Dret a considerar com a domicili propi l'establiment residencial on viu i a mantenir la seva relació amb l'entorn familiar i social.

"e) Dret a la continuïtat en la prestació dels serveis en les condicions establertes o convingudes, sens perjudici de les clàusules d'estabilització que s'acordin en els contractes d'assistència.

"f) Dret a no ser discriminats en el tractament per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, i a ser tractat amb el respecte i consideració deguda a la seva dignitat.

"g) Dret a no ser sotmès a cap tipus d'immobilització o restricció física o farmacològica sense prescripció mèdica i supervisió, llevat que existeixi perill imminent per la seguretat física de l'usuari o de terceres persones. En aquest darrer cas, les actuacions efectuades hauran de justificar-se documentalment a l'expedient assistencial de l'usuari.

"h) Dret a la tutela de les autoritats públiques per tal de garantir el gaudiment dels drets establerts.

"5.2 Tota persona té dret d'accés als serveis que integren la Xarxa Bàsica de Serveis Socials de Responsabilitat Pública en condicions d'igualtat tenint en compte el seu estat de necessitat.

"5.3 L'accés a cada servei de la Xarxa Bàsica de Serveis Socials de Responsabilitat Pública s'efectua respectant les prioritats determinades pels objectius, la dedicació, l'àmbit i les característiques de cada entitat, servei o establiment. El moment de l'accés quedarà condicionat a l'existència de recursos disponibles.

"5.4 La reglamentació de cada àrea d'actuació establirà les condicions necessàries per a l'accés a les prestacions, així com els criteris de valoració de l'estat de necessitat."

2.3 "Article 7

"Llibertat d'ingrés en establiment residencial

"7.1 Per efectuar l'ingrés en un establiment residencial serà condició necessària la prèvia i lliure manifestació de voluntat de la persona que hagi d'ingressar o la del seu representant legal

"7.2 A l'ingrés, l'entitat titular de l'establiment residencial haurà de disposar d'un informe mèdic, efectuat com a màxim en els tres mesos anteriors a l'ingrés, a excepció feta dels casos urgents, i que haurà de contenir com a mínim:

"a) Dades personals.

"b) Malalties actives.

"c) Al·lèrgies i contraindicacions.

"d) Medicació prescrita.

"e) Règim dietètic.

"f) Atencions sanitàries o d'infermeria que necessita.

"g) Valoració de la disminució, quan sigui procedent.

"7.3 L'ingrés en establiments residencials de persones que no poden manifestar lliurement la seva voluntat, ja que per raó de les seves circumstàncies personals poden ser declarades incapaces, comporta que el director tècnic de l'establiment en sigui el guardador de fet quan l'ingrés de la persona s'hagi realitzat sense la intervenció d'alguna de les persones que s'indiquen a continuació:

"a) Cònjuge o parella estable convivent.

"b) Descendents majors d'edat, o altrament els ascendents.

"c) El cònjuge del pare o de la mare si hi ha hagut convivència durant tres anys amb la persona que ha d'ingressar.

"d) Germans.

"e) La persona que hagi assumit la guarda de fet, sempre que hagi comunicat el fet de la guarda al jutge o al ministeri fiscal.

Es deixarà constància en l'expedient assistencial dels familiars que han intervingut en l'ingrés, així com de la comunicació al jutge o ministeri fiscal efectuada per la persona que exerceix la guarda de fet.

"7.4 En aplicació del que preveu la Llei 9/1998, de 15 de juliol, del codi de família, quan el director tècnic de l'establiment assumeixi la guarda de fet per no haver intervingut en l'ingrés les persones que s'indiquen a l'apartat anterior, haurà de comunicar al jutge el fet de l'acolliment, en el termini màxim de 15 dies.

"A la notificació al jutge s'ha d'acompanyar, en relació amb la persona acollida, la documentació següent:

"a) Un informe mèdic amb indicació de les malalties o deficiències persistents de caràcter físic o psíquic.

"b) Un informe social amb indicació de les circumstàncies personals, familiars i socials.

"c) Relació de béns coneguts respecte els que es portarà l'administració ordinària o, si és el cas, circumstàncies que hi concorren.

"d) El contracte de prestació de serveis amb indicació del preu de l'estada mensual i dels serveis complementaris, i el reglament de règim interior de l'establiment.

D'aquesta notificació i documentació es trametrà còpia al ministeri fiscal, amb indicació del jutjat al que s'ha enviat."

2.4 "Article 16

"Autorització dels serveis i establiments privats

"16.1 L'autorització dels serveis que es presten en establiments socials de titularitat privada requereix la inscripció en el Registre d'entitats, serveis i establiments socials. També requereix la corresponent llicència municipal per iniciar l'activitat, quan estigui previst reglamentàriament.

"16.2 L'autorització dels serveis socials que no precisen d'un establiment per a desenvolupar la seva activitat requereix la inscripció al Registre d'entitats, serveis i establiments socials.

"16.3 L'autorització de la modificació de la capacitat assistencial de serveis inscrits que no afecti l'estructura o seguretat de l'edifici, requereix, la inscripció al Registre d'entitats, serveis i establiments socials."

2.5 "Article 18

"Obligacions de les entitats titulars de serveis socials

"18.1 Les entitats titulars de serveis i d'establiments socials, i especialment la persona responsable de la direcció tècnica d'aquests, estaran obligades, a respectar i vetllar perquè es respectin els drets dels usuaris, a prestar el servei amb la deguda diligència, a complir la normativa que els sigui aplicable i a informar les administracions competents, d'acord amb allò establert en aquest Decret i altres normes d'aplicació.

"18.2 L'entitat titular dels serveis i d'establiments d'atenció diürna i residencial està obligada a mantenir vigent una pòlissa d'assegurança que cobreixi la responsabilitat civil dels usuaris i del personal.

"18.3 Totes les entitats que siguin titulars d'establiments de serveis socials hauran de portar, a més de la documentació a què estiguin obligades per la naturalesa de la mateixa entitat, la documentació següent:

"a) Llibre de registre d'assistits, en folis numerats, en el qual hi hauran de constar necessàriament les següents dades: número d'expedient, data d'alta, noms i cognoms,

número de document nacional d'identitat, data de naixement, preu acordat si escau, número i règim de la Seguretat Social, metge de capçalera, dades de la persona a contactar en cas d'emergència, data i causa de la baixa.

"En el Llibre de Registre d'assistits dels establiments residencials es faran constar també dades sobre les assegurances (accidents, defuncions o similars) i es reservarà un espai per indicar les circumstàncies que hi han motivat l'ingrés.

"b) Reglament de règim interior del servei o serveis, el qual regularà com a mínim els aspectes següents:

"Normes de funcionament de l'establiment.

"Causes de suspensió o cessament de la prestació del servei

"Sistemes d'admissions i baixes.

"Sistemes de cobrament del preu pels serveis complementaris, si s'escau.

"Mecanismes d'informació en tots els serveis i la participació democràtica dels usuaris o llurs representants legals en aquells serveis que així s'estableixi.

"Sistema horari de funcionament de l'establiment així com el de visites i de sortides, el qual respectarà els costums de forma de vida del col·lectiu de persones ateses.

"18.4 Tots els serveis de centres residencials i centres de dia per a gent gran i per a persones amb disminució hauran de disposar, amb l'objectiu de prevenir el deteriorament i mantenir les aptituds, d'un programa anual d'activitats en les àrees funcional, cognitiva, motora, emocional i de participació comunitària, en relació amb l'usuari, així com el calendari, mètodes i tècniques d'execució i sistemes d'avaluació.

"18.5 Els establiments de serveis socials hauran de disposar de fulls de reclamació, els quals estaran a disposició dels usuaris, o qualsevol persona interessada que els demani.

"18.6 Els titulars o gestors dels serveis socials subjectes a contraprestació que no tinguin regulació específica hauran de subscriure un contracte assistencial amb l'usuari del servei i, si escau, amb el seu representant legal, on hi hauran de constar, com a mínim, el servei que es dona, el preu fixat i les aportacions de l'usuari. També l'hauran de subscriure els familiars o persones que assumeixin determinades obligacions en relació amb l'usuari.

"18.7 En els establiments residencials, els contractes assistencials hauran de ser signats, en tot cas, pel resident o el seu representant legal i un representant de l'entitat titular de l'establiment amb el contingut mínim següent:

"Que l'ingrés s'efectua lliurement, o segons les condicions de l'article 7 d'aquest Decret.

"Que el centre s'obliga a prestar el servei i a respectar els drets dels residents reconeguts a l'article 5 d'aquest Decret.

"Que l'usuari o el seu representant legal té coneixement i accepta el contingut del Reglament de règim interior de l'establiment.

"Determinació de preu cert i clàusula d'actualització.

"Mitjà de pagament del servei.

"Aquest contracte assistencial és incompatible amb la formalització, entre l'entitat i l'usuari, de qualsevol modalitat contractual que tingui per objecte la transferència de bens de l'usuari a l'entitat com a contraprestació dels serveis, amb caràcter vitalici o no.

"18.8 Els establiments residencials i els centres de dia disposaran també d'un expedient assistencial en el qual hi haurà de constar, almenys:

"Dades identificatives.

"Familiar o persona responsable de l'usuari.

"Prescripció medicofarmacèutica.

"18.9 Tots els establiments hauran de disposar d'un tauler d'anuncis en un espai concorregut pels usuaris en el qual, com a mínim, hauran d'exposar-hi:

"a) Autorització de l'establiment o servei.

"b) Organització horària dels serveis generals que es presten.

"c) Tarifa de preus actualitzada i, si escau, dels serveis complementaris.

"d) Organigrama de l'establiment.

e) Avís sobre la disponibilitat de fulls de reclamació i sobre la possibilitat de reclamar directament davant el Departament competent.

"f) Calendari amb horari d'activitats, i concreció setmanal, quinzenal o mensual, d'aquestes.

"g) Instruccions per a casos d'emergència amb especificacions per al personal de l'establiment i per als usuaris tenint en compte les seves característiques.

"h) Horari d'atenció als familiars i usuaris per part del director tècnic i del responsable higienicosanitari.

"18.10 Els serveis de centres residencials assistits i els serveis de centres de dia per a gent gran i per a persones amb disminució hauran de disposar, com a mínim, dels protocols d'acollida i adaptació, així com de protocols per a la correcta atenció d'incontinències, caigudes, contencions, lesions per pressió i higiene, i administració de medicació.

"Així mateix, s'hauran d'efectuar els registres següents:

"a) Registre de residents amb incontinència d'esfínters i mesura o dispositiu idoni per a la seva correcta atenció.

"b) Registre de residents amb lesions per pressió, amb indicació de la causa originària, el tractament, la data d'aparició i la data de curació.

"c) Registre actualitzat de caigudes dels residents amb indicació de les circumstàncies i sistemes de prevenció d'aquestes.

"d) Registre actualitzat de residents que requereixen mesures de contenció amb indicació de la mesura més idònia per dur-la a terme, prèvia prescripció mèdica, amb indicació de la durada i pautes de mobilització.

"e) Registre actualitzat de les activitats adreçades al manteniment de la higiene personal dels residents.

"f) Registre de medicació que ha de prendre l'usuari, amb constància de la persona que l'administra.

"g) Registre del seguiment de la participació dels usuaris en el programa d'activitats on hi consti el nom dels usuaris que hi participin.

"18.11 Els serveis de llar residència per a gent gran i per a persones amb disminució hauran de disposar, com a mínim, dels protocols d'acollida i adaptació així com d'higiene i administració de medicació.

"Així mateix hauran d'efectuar els registres, e), f) i g) de l'apartat anterior d'aquest article.

"18.12 L'establiment residencial i el centre de dia haurà de disposar d'un programa individualitzat per la realització dels objectius d'atenció a la persona."

2.6 "Article 20

"Personal

"20.1 Els serveis i establiments socials comptaran amb personal suficient, d'acord amb l'establert a la tipologia de l'annex d'aquesta disposició. Comptaran també amb una persona responsable de la direcció tècnica amb capacitat professional.

"20.2 El director tècnic dirigeix el servei d'atenció que han de rebre els usuaris amb independència que pugui dur a terme altres funcions d'organització i administratives.

"20.3 La dedicació del director tècnic en els serveis de centres residencials de més de 50 places serà, com a mínim, de 30 hores setmanals o proporció equivalent quan el nombre sigui inferior. En tot cas, la dedicació per servei residencial no serà inferior a 10 hores.

"20.4 Els serveis de centres residencials i els serveis de centres de dia hauran de comptar amb el suport d'un responsable higienicosanitari amb titulació idònia, que es responsabilitzi juntament amb el director tècnic dels aspectes següents:

"a) Accés dels usuaris als recursos sanitaris públics sens perjudici de l'existència d'altres recursos sanitaris.

"b) Correcta organització i administració dels medicaments.

"c) Supervisió dels menús que se serveixin i del seu ajustament a les pautes d'alimentació contingudes a l'expedient assistencial.

"d) Actualització de les dades que consten en el document de control assistencial de cada resident.

"e) Condicions higièniques de l'establiment, dels usuaris i del personal.

"f) Elaboració dels protocols necessaris per una correcta atenció dels usuaris i de la seva aplicació.

"20.5 Quan es tracti d'establiments residencials d'atenció a la infància, el director tècnic de l'establiment podrà assumir la responsabilitat dels aspectes previstos al punt anterior.

"20.6 Les funcions de director tècnic i les de responsable higienicosanitari podran recaure en la mateixa persona quan aquesta reuneixi la capacitat requerida per exercir-les totes dues, sempre que sigui compatible amb la dedicació horària d'ambdues.

"20.7 Les ràtios de personal seran com a mínim les que s'estableixen per a cada tipologia.

"20.8 Els directors tècnics dels serveis de centres residencials i centres de dia hauran d'estar en possessió d'una titulació mínima de diplomatur universitari de grau mitjà, preferentment, en l'àmbit de les ciències socials i de la salut.

"20.9 Els responsables de l'organització higienicosanitària que per qualsevol motiu deixin de prestar aquests serveis hauran d'informar d'immediat la inspecció de serveis socials d'aquesta circumstància.

"20.10 La dedicació del responsable de l'organització higienicosanitària en els serveis de centres residencials assistits per a gent gran i per a persones amb disminució a partir de 100 residents serà de jornada completa o proporció equivalent segons l'establert en l'ordenament laboral, o en el seu defecte, la dedicació serà anàloga. En tot cas, la dedicació mínima no serà inferior a 5 hores setmanals."

2.7 "Article 22

"Qualificació de les entitats de serveis socials

"22.1 Les entitats de serveis socials poden ser públiques o privades. Les privades poden actuar sense ànim de lucre o tenir finalitat lucrativa; les primeres es denominen "entitats de serveis socials d'iniciativa social" i les segones "entitats de serveis socials d'iniciativa mercantil". Cap entitat no podrà emprar aquestes denominacions totalment o parcialment de forma que s'indueixi a confusió quant a la seva naturalesa jurídica.

"22.2 La qualificació d'una entitat d'iniciativa social exigeix que reuneixi els requisits següents:

"a) Ser persona jurídica.

"b) No tenir finalitat lucrativa i destinar els beneficis obtinguts a la realització d'activitats pròpies dels serveis socials.

"c) Que els membres dels òrgans de govern siguin càrrecs gratuïts.

"d) Dedicar-se a la prestació de serveis socials en les àrees d'actuació previstes a l'article 4 del Decret legislatiu 17/1994, de 16 de novembre."

2.8 "Article 23

"Règim general de preus

"23.1 Pels serveis que es prestin als usuaris es lliuraran les corresponents factures, de les quals es guardarà còpia en el servei o establiment durant un termini de 6 anys.

"23.2 Les modificacions de tarifes de preus no podrà suposar, en cap cas, revisió unilateral dels pactes contractuals subscrits entre titulars i usuaris.

"23.3 En cas d'absències voluntàries no superiors a 30 dies anuals, s'haurà de reservar la plaça però es podrà cobrar el preu de l'estada deduint-ne el cost de l'alimentació. En cas d'absències forçoses transitòries, s'haurà de reservar la plaça, però també es podrà cobrar el preu de l'estada deduint-ne el cost de l'alimentació.

"23.4 En els establiments residencials, en finalitzar amb caràcter definitiu les estades dels usuaris, se'ls farà liquidació en funció del temps real que hagin estat ingressats. A aquests efectes es tindran en compte les següents consideracions:

"a) Baixa voluntària: els usuaris hauran d'anunciar la baixa als responsables de l'establiment amb un preavís de 15 dies. En cas contrari, en fer la liquidació es podrà cobrar fins un màxim de 15 dies addicionals del preu de l'estada com a compensació.

"b) La liquidació per baixa definitiva del resident es farà, com a màxim, en el termini d'un mes.

"23.5 No es podrà exigir a l'usuari una quantitat superior a 15 dies del preu d'estada com a garantia de pagament. Aquesta garantia s'haurà de liquidar en cas de baixa.

"23.6 En les factures que s'estenguin als usuaris constarà el cost total del servei i la quantitat efectiva que paga l'usuari."

2.9 "Article 26

"Registre d'entitats, serveis i establiments socials

"26.1 Al Registre d'entitats, serveis i establiments socials s'inscriuen i qualifiquen, pel seu control, tots els serveis i els establiments de serveis socials, públics i privats, així com les entitats que reuneixin els requisits establerts.

"26.2 La inscripció en el registre d'entitats, serveis i establiments socials, comporta l'autorització administrativa de funcionament, prèvia comprovació del compliment de les disposicions vigents.

"26.3 El Registre d'entitats, serveis i establiments socials té per objecte donar publicitat, amb caràcter general, dels recursos existents.

"26.4 El Registre és també un instrument de planificació, d'ordenació i d'ajut a la gestió dels serveis socials, per a la coordinació interadministrativa dels organismes públics competents, i per donar informacions concretes i puntuals del seu contingut.

"26.5 El conseller competent establirà per ordre les normes de funcionament i procediment específic del Registre.

"26.6 Les resolucions d'inscripció en el Registre d'entitats, serveis i establiments socials s'efectuaran pel cap del Servei d'Inspecció i Registre del Departament de Benestar Social. No obstant això, les resolucions corresponents als serveis i establiments d'atenció a la infància i adolescència i els complementaris d'aquests, les efectuarà la Subdirecció General d'Atenció a la Infància del Departament de Justícia."

2.10 "Article 48

"Procediment sancionador

"48.1 El procediment sancionador aplicable a les infraccions administratives en matèria de serveis socials serà el previst al Decret 278/1993, de 9 de novembre.

"48.2 L'autoritat competent per a la iniciació dels expedients sancionadors en matèria de serveis socials és la directora de Serveis del Departament de Benestar Social o la persona titular de la Direcció General d'Atenció a la Infància del Departament de Justícia pel que fa als serveis i establiments d'atenció a la infància i l'adolescència i els complementaris d'aquests.

"48.3 La tramitació dels expedients sancionadors és competència del Servei d'Inspecció i Registre del Departament de Benestar Social o el Servei de Suport Jurídic de la

Direcció General d'Atenció a la Infància pel que fa als serveis i establiments d'atenció a la infància i l'adolescència, autoritzats pel Departament de Justícia.

"48.4 El secretari general del Departament competent en cada cas és l'autoritat a qui correspon la resolució dels expedients sancionadors, llevat d'aquelles resolucions que comportin la imposició de sancions d'inhabilitació definitiva del director o del responsable del servei, de tancament temporal i total de l'establiment per un període igual o superior a 4 anys o de cancel·lació de l'autorització de l'operativitat social de l'entitat, les quals han de ser resoltes pel conseller competent que correspongui.

"48.5 En l'àmbit del municipi de Barcelona, la potestat sancionadora s'exercirà en la forma prevista a l'article 110 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la carta municipal de Barcelona."

Article 3

Modificacions de les disposicions de la part final

3.1 Les disposicions addicionals 5 i 7 del Decret 284/1996, de 23 de juliol, queden redactades de la forma següent:

"—5 El règim de participació en l'àmbit dels serveis establiments i centres que preveu l'article 37 del Decret legislatiu 17/1994, de 16 de novembre, és el regulat en el Decret 108/1998, de 12 de maig, sobre la participació en els serveis socials."

"—7 Els serveis d'atenció a la infància i adolescència queden exclosos del que preveuen els articles 5.3, últim incís, 6.2, 7, 18.3.a) i b), 18.6, 18.7, 18.9.c), d) i e), 21.3, 23.4 i 23.5.

"El llibre de registre d'assistits, el reglament de règim interior, i els fulls de reclamació regulats a l'article 18 s'ajustaran als continguts i models aprovats per la Direcció General d'Atenció a la Infància, i estaran disponibles a la secretaria de l'establiment."

3.2 S'afegeixen les disposicions addicionals números 9 i 10 en el Decret 284/1996, de 23 de juliol, amb la redacció següent:

"—9 Les titulacions acadèmiques contingudes a l'annex d'aquest Decret, per a cada tipologia de servei, tenen caràcter indicatiu, sens perjudici d'aquelles altres titulacions del mateix nivell que habilitin per exercir funcions equivalents en aplicació de la normativa vigent.

"—10 La terminologia utilitzada a la tipologia dels serveis i establiments socials prevista a l'annex d'aquest Decret, en qualificar els diferents serveis, no afecta ni predetermina la seva qualificació per altres normatives sectorials, fora de l'àmbit dels serveis socials."

Article 4

Modificacions de l'annex

Els epígrafs 2.1.4, 2.3.1, 2.3.2, 2.4.1 i 2.4.2, de l'annex del Decret 284/1996, de 23 de juliol, queden redactats de la forma següent:

4.1 "2.1.4 Serveis residencials d'estada limitada per a dones maltractades

"Modalitats:

"a) Cases d'acolliment

Definició: Són serveis residencials tendents a suplir temporalment la llar familiar i proporcionar una atenció integral a les seves destinatàries.

"Objectius:

"Acolliment residencial temporal.

Proporcionar una atenció integral a les seves necessitats.

"Funcions:

"Atenció social i psicològica.

"Assessorament jurídic.

"Acolliment i convivència.

"Allotjament i menjador.

"Descans i lleure.

"Higiene.

"Destinatàries: dones que hagin sofert agressions en el seu entorn familiar i als seus fills menors.

"Personal: han de tenir cobert el suport social, psicològic i l'assessorament jurídic.

"b) Pisos amb suport

"Definició: són habitatges que ofereixen la substitució de la llar, amb caràcter temporal, com a continuació del procés iniciat en les cases d'acolliment d'estada limitada.

"Objectius:

"Acolliment temporal.

"Continuar amb el pla de treball iniciat a les cases d'acollida.

"Facilitar la integració sociolaboral.

"Funcions:

"Suport personal i social.

"Acolliment i convivència.

"Allotjament.

"Descans i lleure.

"Destinatari: dones que hagin sofert agressions en el seu entorn familiar i als seus fills menors que surtin de les cases d'acollida.

"Personal: han de disposar de la cobertura del suport personal i social extern."

4.2 "2.3.1 Serveis de centres de dia per a gent gran

"Definició: són serveis d'acolliment diürn i d'assistència a les activitats de la vida diària per a persones grans amb dependències, els quals es poden prestar en un establiment específic o bé com a servei integrat en els espais assistencials generals i en el programa funcional d'activitats diürnes d'una residència.

"Objectius:

"Facilitar un entorn compensatori a la llar, adequat i adaptat a les necessitats d'assistència.

"Afavorir la recuperació i manteniment del màxim grau d'autonomia personal i social.

"Mantenir l'acceptació de la persona amb discapacitats en el seu entorn sociofamiliar.

"Proporcionar suport a les famílies que tenen cura de les persones grans.

"Funcions:

"Acolliment i convivència.

"Manutenció.

"Atenció personal en les activitats de la vida diària.

"Readaptació funcional i social.

"Dinamització sociocultural.

"Suport familiar.

"Garantir el seguiment i la prevenció de les alteracions de la salut.

"Funcions opcionals:

"Perruqueria.

"Bugaderia.

"Podologia.

"Transport.

"Atenció en caps de setmana i festius, en cas de necessitat.

"Destinatari: persones grans que necessitin organització, supervisió i assistència en el desenvolupament de les activitats de la vida diària, i que veuen completada la seva atenció en el seu entorn social familiar.

"Personal: han de disposar d'un responsable de la direcció tècnica del servei i de personal d'atenció directa en una proporció no inferior al 0,15, garantint l'atenció directa continuada durant les hores que es presta el servei."

4.3 "2.3.2 Serveis de centres residencials per a gent gran

"Modalitats:

"a) Servei de llar residència.

"Definició: serveis d'acolliment residencial de caràcter permanent o temporal per a persones grans que vulguin ingressar-hi.

"Objectius:

"Facilitar un entorn substitutori de la llar.

"Funcions:

"Allotjament.

"Manutenció.

"Acolliment i convivència.

"Suport personal.

"Destinatari: persones grans amb un grau d'autonomia suficient per les activitats de la vida diària, que requereixen determinat nivell d'organització i suport personal.

"Personal: han de disposar d'un responsable de la direcció tècnica del servei i de personal suficient per a la prestació adequada de les funcions esmentades, en una proporció persona/atès no inferior al 0,25.

"b) Servei de residència assistida.

"Definició: serveis d'acolliment residencial, amb caràcter permanent o temporal, i d'assistència integral a les activitats de la vida diària per a persones grans amb dependències.

"Objectius:

"Facilitar un entorn substitutiu de la llar, adequat i adaptat a les necessitats d'assistència.

"Afavorir la recuperació i el manteniment del màxim grau d'autonomia personal i social.

"Funcions:

"Allotjament.

"Manutenció.

"Acolliment i convivència.

"Atenció personal en les activitats de la vida diària.

"Hàbits d'autonomia.

"Dinamització sociocultural.

"Manteniment de les funcions físiques i cognitives.

"Bugaderia i repàs de la roba.

"Higiene personal.

"Suport social.

"Atenció familiar adreçada a l'afavoriment de les relacions de la família de l'usuari i el seu entorn. "Garantir l'assistència sanitària.

"Destinatari: persones grans que no tenen un grau d'autonomia suficient per realitzar les activitats de la vida diària, que necessiten constant atenció i supervisió i que les seves circumstàncies sociofamiliars requereixin la substitució de la llar.

"Personal: han de disposar d'un responsable de la direcció tècnica del servei. L'absència física puntual del responsable de la direcció haurà d'estar coberta per una persona que el substitueixi.

"També disposaran de personal d'atenció directa en una proporció persona/atès no inferior al 0,25, garantint en tot moment la presència continuada d'aquest tipus de personal en nombre suficient segons les necessitats de les persones ateses. Tanmateix hauran de disposar de personal d'atenció indirecta en una proporció persona/atès no inferior al 0,10. Es considerarà personal d'atenció indirecta el de manteniment, neteja, cuina, bugaderia, administració i la proporció de funcions d'altre personal que quedi acreditat.

"En horari nocturn, el personal d'atenció serà d'una persona fins a 35 residents, a més d'una altra localitzable; de 36 fins a 80 residents, dues persones; de 81 fins a 110 residents, dues persones, a més d'una altra de localitzable; de 111 fins a 150 residents, tres persones; a partir de 151, tres persones més una altra per cada 50 residents o fracció."

4.4 "2.4.1 Serveis de centres de dia d'atenció a toxicòmans.

"Definició: serveis d'acolliment diürn que desenvolupen activitats d'inserció social complementàries als processos de tractament terapèutic, desenvolupen programes de caire ocupacional, d'ensenyament pro-laboral i laboral, i d'adquisició d'hàbits i responsabilitats.

"Objectius:

"Inserció social.

"Ensenyament ocupacional, prolaboral i laboral.

"Adquisició d'hàbits i responsabilitats.

"Funcions:

"Rehabilitació psicosocial.

"Integració social.

"Activitats ocupacionals.

"Formació prelaboral i laboral.

"Adquisició d'hàbits i responsabilitats.

"Destinatari: persones amb dependència de l'alcohol o d'altres drogodependències que segueixen un tractament terapèutic en un centre autoritzat i que tenen dificultat per utilitzar els recursos normalitzats d'integració social.

"Personal: disposar del personal d'atenció directa, que inclou el responsable o coordinador del centre, en una ràtio no inferior al 0.10. El personal d'atenció directa ha de ser professional de l'àmbit social amb funcions d'educador. El responsable o coordinador ha de tenir titulació superior o mitjana en l'àmbit sanitari, psicològic, pedagògic o social i podrà compartir aquesta tasca amb la d'educador. El suport social, psicològic i mèdic es realitzarà de forma directa per part de l'entitat o bé de forma externa per part dels CAS de referència."

4.5 "2.4.2 Serveis residencials d'atenció a toxicòmans.

"Definició: serveis d'acolliment residencial que, amb caràcter transitori, procurant un règim d'autogestió com a eina socialitzadora, proporcionen a les persones amb dependència de l'alcohol i d'altres drogodependents en el seu procés de rehabilitació, l'acolliment, la cura i la vida comunitària per tal de facilitar la seva integració social.

"Objectius:

"Substituir la llar de forma transitòria.

"Garantir el seguiment de rehabilitació terapèutica.

"Facilitar la integració social.

"Funcions:

"Acolliment i convivència.

"Allotjament.

"Higiene.

"Descans i lleure.

"Integració en el procés de rehabilitació de drogodependents.

"Garantir el seguiment terapèutic.

"Destinatari: persones amb dependència de l'alcohol o d'altres drogodependències en procés de reinserció social amb seguiment des d'un centre referencial autoritzat de tractament, amb necessitats residencials i amb mancances de suport social o familiar necessaris. Els usuaris col·laboraran en les tasques de manteniment de la llar sempre que estigui previst en el reglament de règim interior.

"Personal: disposar del personal d'atenció directa, que inclou el responsable o coordinador del centre, de forma constant mentre es presti el servei. Aquest personal ha de ser professional de l'àmbit social amb funcions d'educador. El responsable o coordinador ha de tenir titulació superior o mitja en l'àmbit sanitari, psicològic, pedagògic o social i podrà compartir aquesta tasca amb la d'educador. El suport social, psicològic i mèdic es realitzarà de forma directa per part de l'entitat o bé de forma externa per part del CAS de referència."

Disposicions transitòries

—1 Les persones que a l'entrada en vigor d'aquest Decret estiguin exercint les funcions de director tècnic d'un establiment residencial de serveis socials, degudament autoritzat, i no estiguin en possessió de la titulació mínima de diplomad universitari hauran de disposar d'un certificat d'aprofitament d'un curs d'extensió universitària corresponents a ensenyaments desenvolupats o reconeguts per la Universitat i acreditats, tant pel que fa referència als continguts com a la durada, pels departaments competents en matèria de serveis socials i d'ensenyament o ens vinculats, d'acord amb les recomanacions específiques sobre qualificació i perfils professionals establertes pel Comitè d'Experts en Formació de Recursos Humans en l'àmbit dels serveis socials.

—2 Les persones que pertanyent a comunitats religioses exerceixin el càrrec de director tècnic d'establiment residencial de serveis socials i, a l'entrada en vigor d'aquest Decret no tinguin la titulació mínima de diplomad universitari, hauran d'estar en possessió del

títol de gestor en l'àmbit corresponent expedit pel Departament d'Ensenyament o els ens vinculats, en el marc del conveni subscrit entre la Generalitat de Catalunya i la Federació Espanyola de religiosos sanitaris.

—3 Els directors tècnics d'establiments residencials de serveis socials, degudament autoritzats, que a l'entrada en vigor d'aquest Decret no reuneixin el requisit de titulació establert a l'article 20.8 del Decret 284/1996, de 23 de juliol, o els previstos a les disposicions transitòries 1 i 2 d'aquest Decret, disposaran d'un període de quatre anys per obtenir el títol de diplomat universitari, o certificat d'aprofitament del curs d'extensió universitària a que es fa referència en la disposició transitòria 1.

Disposició final

Aquest Decret entrarà en vigor al cap d'un mes de la seva publicació al DOGC

Barcelona, 15 de maig de 2000

Jordi Pujol

President de la Generalitat de Catalunya

Núria de Gispert i Català

Consellera de Justícia

Irene Rigau i Oliver

Consellera de Benestar Social